

Vervolg onderzoek door studenten Hogeschool Rotterdam

moelijk contact maken, worden vaak opener wanneer ze gemasseerd worden met een geurende olie. Door de dochter van een gast ook te leren masseren, kon ze iets betekenen voor haar moeder. Het verbeterde hun contact", vult Robin aan.

Conclusies en aanbevelingen

Nellianne: "Het lijkt erop dat CZ meer effect heeft bij gasten die hun naderende einde accepteren. Dat is wel mooi om te

zien. Zij ervaren meer rust en ontspanning, konden makkelijker in slaap vallen en genoten meer van de aanraking door massage dan gasten die nog volop in het proces van acceptatie zitten. Maar dit vraagt om meer onderzoek".

Robin: "Medewerkers en vrijwilligers zijn positief over het toepassen van CZ. Het geeft de medewerkers en vrijwilligers iets meer in handen dan alleen de medicijnen om het welzijn van de gasten te

verhogen. Doordat niet iedereen open staat voor CZ dient het in goed overleg met de gast te gebeuren. De CZ is in jullie hospice heel goed geregeld, de medewerkers zijn geschoold, ze dragen de mogelijkheden goed uit naar de gasten en de verslaglegging is op orde. De medewerkers die ik gesproken heb, zijn ambassadeurs en erg enthousiast over CZ".

Coördinator Marian Burger vertelt

Dit jaar starten wij in elke nieuwsbrief met een onderwerp vanuit de coördinatoren. We willen u als lezer informeren over ons werk als coördinator en op de hoogte houden van veranderingen in de hospice.

Allereerst de verandering in vergoeding voor de zorg. Tot 2015 werd de vergoeding voor de zorg gefinancierd vanuit de AWBZ. Onze gasten kregen een indicatie en betaalden een eigen bijdrage aan de AWBZ. Tevens betaalde men een eigen bijdrage aan de hospice. Vanaf januari 2015 is dit veranderd. De gehele zorg, dus ook de zorg geleverd in de hospice, valt nu onder de ziektekostenverzekeraar. Gasten hoeven geen eigen bijdrage te betalen aan de ziektekostenverzekeraar, dit zit in het basis pakket. Wel is de eigen bijdrage voor de hospice gebleven. Deze eigen bijdrage is te declareren bij de ziektekostenverzekering, maar dit hangt af van de manier waarop onze gasten verzekerd zijn.

Wat betekent dit nu voor ons als coördinatoren?

Voorheen werd de indicatie geregeld door het zorgkantoor van Careyn (de hospice heeft een samenwerkingsverband met Careyn). Wij leverden digitaal de informatie aan die nodig was om de indicatie aan te vragen. Criteria voor opname: gasten hebben een korte levensverwachting en zijn uitbehandeld. Het aanleveren kostte ons 30 minuten. Vanaf 2015 moeten wij de indicaties zelf doen en de ziektekostenverzekeraars stellen andere eisen aan de indicaties. Al met al veel veranderingen en veel extra werk. We zijn zelfs bijgeschoold om deze nieuwe manier van indiceren te kunnen toepassen in de praktijk. Het kan soms zijn dat ik 5 à 6 uur bezig ben om een indicatie rond te krijgen. Een gast kan dan gelukkig al wel opgenomen worden en de zorg krijgen die nodig is, dit staat bij ons voorop.

Marian Burger,
Coördinator Hospice Hoeksche Waard

Kapster Hetty in de hospice

Op kamer drie ligt een mevrouw die graag haar haar geveerd, geknipt en geföhnd zou willen hebben. Omdat haar eigen kapster niet kan komen, bellen we Hetty Schermers. Zij werkt als zelfstandig kapster en knipt bij mensen thuis. Ze woont in Zuid-Beijerland en past het verzoek van deze mevrouw meteen tussen haar andere afspraken in. We spreken elkaar in de hospice: "Een aantal jaar geleden werd ik gebeld met het verzoek of ik het haar van een gast kon doen. De eerste paar keer vond ik het best lastig. Het is niet iets wat je dagelijks meemaakt. Soms ben ik er een paar weken achter elkaar en soms maanden niet. Ik kom wanneer iemand er behoefte aan heeft - dat kunnen ook mannen zijn hoor - en dan probeer ik zo snel mogelijk te komen. Neem jezelf maar, als je haar niet goed zit, voel je je niet fijn. Als ik geweest ben en gasten kijken tevreden in de spiegel en ik zie even een glimlach, dat is wel heel mooi. Ik herinner me een meneer, die ging met de Ambulancemens de volgende avond naar de Toppers. Hij was er helemaal

vol van. Zijn haar moest wel pico bello zitten voor die avond! Ik zei je zult wel flink moe zijn vanavond. Hij zei dat hem dat niks kon schelen, hij zou het concert toch maar mooi meemaken. Je voelt aan wat gasten willen. Sommige mensen hebben behoefte aan rust en niet aan hele gesprekken. Soms een klein dolletje en verder niet. Er zijn mensen die zich bezwaard voelen omdat ze niet willen spreken. Maar het gaat om de gast, die heeft de regie. Als gasten lekker hun ogen dichtdoen als ik bezig ben, is het ook goed. Zo kunnen ze toch een beetje ontspannen".

Mevrouw op kamer drie is vandaag te moe, Hetty maakt een nieuwe afspraak met haar. "Dat vind ik niet erg hoor. Ik pas me aan. Het verven is vaak veel te belastend, het duurt lang en je moet goed uitspoelen. Mensen willen nog van alles, maar het gaat niet meer. Ik heb met mevrouw afgesproken dat ik morgen alleen kom knippen, dat is vaak het belangrijkste. Soms kunnen mensen niet meer zitten, dan knip ik liggend, ik maak er het beste van. Met de hulp van een vrijwilliger komen we er wel uit".

Colofon

Nieuwsbrief HHW is een uitgave van Stichting Hospice Hoeksche Waard en verschijnt 2 x per jaar.

Hospice Hoeksche Waard
Dorpzicht 1
3284 CA Zuid-Beijerland
Tel: (0186) 66 04 10
E-mail: info@hospicehoekschewaard.nl
Internet: www.hospicehoekschewaard.nl

Vriendenadministratie:

Mw. Caroline Wols
Tel: 06 - 27 42 82 56
E-mail: c.wols@hospicehoekschewaard.nl

Voor giften:

NL18RABO0137230869 t.n.v.
Stichting Hospice Hoeksche Waard

Redactie:

Claire van Antwerpen
Heidi Hendricks

Vormgeving:

Nicolette Mulder

Fotografie:

Nanda Pieksma

Drukwerk:

Quaadraat, Oud-Beijerland

Vrijwilligers gezocht!!

Wilt u er zijn voor een ander? Word dan vrijwilliger in Hospice Hoeksche Waard.

Wij bieden:

- zinvol werk en waardevolle contacten
- samenwerking met een gemotiveerd team van vrijwilligers, verpleegkundigen en coördinatoren
- introductie cursus, themabijeenkomsten en persoonlijke begeleiding

Wij vragen:

- mensen met het hart op de juiste plaats
- respect, vertrouwen en invoelingsvermogen
- twee keer per week vier uur beschikbaar kunnen zijn (en af en toe vier uur in het weekend)

Spreekt het u aan om u in teamverband in te zetten voor onze gasten en hun naasten? Of misschien wilt u er gewoon eens over praten of dit werk bij u past? Neem dan contact met ons op. U kunt bellen naar Hospice Hoeksche Waard, tel: (0186) 66 04 10.

Vrienden van Hospice Hoeksche Waard

U kunt het werk van Stichting Hospice Hoeksche Waard ondersteunen door vriend te worden van de hospice of u kunt eenmalig een gift overmaken naar bankrekeningnummer NL18RABO0137230869 o.v.v. "Eenmalige donatie".

U kunt zich aanmelden als vriend door onderstaande strook op te sturen naar mw. C. Wols, Hoeksedijk 37, 3299 AC Maasdam. Aanmelden kan ook telefonisch: 06 - 27 42 82 56 of per e-mail: c.wols@hospicehoekschewaard.nl. U ontvangt dan bericht van ons.

Naam: (M/V)

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Datum:

Handtekening:

IN DIT NUMMER:

- Vanuit het bestuur
- Wat doen we met uw giften?
- Nieuwe voorzitter
- Onderzoek complementaire zorg
- Coördinator Marjan Burger

- Kapster
- Vrijwilliger zijn
- Vrijwilliger gezocht!!
- Vrienden van de hospice

Wie van zijn herinneringen kan genieten, leeft tweemaal

Vanuit het bestuur

Terwijl ik dit voorwoord schrijf stormt het buiten. Het KNMI heeft code geel afgegeven, maar de takken van de bomen buigen nog soepel mee met de wind. Er is voorspeld dat de storm morgen weer gaat liggen. Ook in de zorg stormt het, en al langer dan vandaag. Bezuiniging na bezuiniging komt over ons heen. Marktwerking leidt tot efficiëntie en kostenbesparing, maar de mens zelf, het doel van de zorg, staat bij marktwerking niet centraal.

Bij Hospice Hoeksche Waard staat de mens als persoon wel centraal. Mensen die nog maar een korte tijd te leven hebben, vinden bij ons een geborgen plek. Vierentwintig uur per dag, zeven dagen in de week bieden wij high care palliatieve zorg aan onze gasten. Zij worden met respect en liefdevolle aandacht in de laatste fase van hun leven begeleid. Alle bij de

hospice betrokken coördinatoren, verpleegkundigen, (geestelijk) verzorgers, huisartsen en vrijwilligers staan hiervoor in.

Sinds enkele maanden ben ik nu voorzitter van stichting Hospice Hoeksche Waard, in een tijd dat de storm binnen de zorg nog niet in kracht is afgenomen. Ook de hospice heeft te maken met forse bezuinigingen. Maar de kracht van de hospice is juist de menselijke maat. Met de inzet van alle betrokkenen en de giften en donaties die wij mogen ontvangen, zullen we steeds de weg blijven vinden om mee te buigen met de storm. Zonder dat we uit het oog verliezen dat het gaat om onze gasten. Net zolang tot de storm weer gaat liggen.

*Marc van Dijk,
Voorzitter Hospice Hoeksche Waard*

Wat doen we met uw giften?

Dankzij de giften die wij mogen ontvangen, hebben wij ook de afgelopen periode weer een aantal wensen in vervulling laten gaan, zoals de aanschaf van een transportrolstoel en vier nieuwe anti-doorligmatrassen.

Maar natuurlijk blijft er altijd nog een aantal wensen over, zoals vervanging van de computers, nieuwe keukenapparatuur en relaxstoelen voor de gastenkamers.

Daarnaast wordt een deel van de giften bestemd voor de exploitatie van de hospice, onderhoud en inrichting, (bij) scholing voor onze verpleegkundigen en vrijwilligers en natuurlijk het jaarlijks uitje voor personeel en vrijwilligers.

Namens alle gasten onze hartelijke dank.

Nieuwe voorzitter Marc van Dijk

“Uitdaging is bovengemiddelde kwaliteit van zorg in hospice te handhaven”

Sinds begin januari is Marc van Dijk (42 jaar, notaris te Oud-Beijerland, wonend in Heinenoord) de nieuwe voorzitter van het bestuur van de Stichting Hospice Hoeksche Waard. Hij heeft de functie overgenomen van oud-notaris A. Berger, die ruim twaalf jaar bestuurslid is geweest. “Ik kende de heer Berger al omdat hij ook na zijn pensionering nog regelmatig op ons kantoor langskwam. Mijn collega Gert Schilperoort is de opvolger van de heer Berger. Met Schilperoort zit ik nu tien jaar samen in een maatschap. Om verwarring te voorkomen (er was toen een andere notaris in de Hoeksche Waard die ook Van Dijk heette) hebben we ons kantoor ‘Schilperoort Netwerk Notarissen’ genoemd. We zijn inmiddels het grootste notariskantoor in de Hoeksche Waard, met onder meer vijf juristen. In totaal zijn we met zijn vijftienen”.

“Vorig jaar vroeg de heer Berger mij om hem op te volgen. Ik heb er kort over nagedacht, het idee sprak me gelijk al aan. Het paste ook omdat ik kort daarvoor bij twee bestuursfuncties mijn statutaire termijn volgemaakt had en daarna de verlengde termijn ook. En dan moet je stoppen. Acht jaar ben ik secretaris geweest van de Maatschappij voor Nijverheid en Handel, departement Hoeksche Waard. De Maatschappij is de oudste vereniging van Nederland, van 1777. Daarnaast was ik zes jaar voorzitter van de regio Rotterdam van Netwerk Notarissen en zat ik in het landelijk bestuur. Na beëindiging van deze functies dacht ik het even rustig te houden, want we zijn aan het verbouwen thuis, maar dat hield ik niet zo lang vol. Na een paar maanden begon het weer te kriebelen en heb ik ja gezegd tegen de bestuursfunctie bij de hospice”.

Zorg onder druk

“Het is een mooie club, de hospice, met mensen van wie de neuzen dezelfde richting op staan. Het is wel een club die door alle perikelen in de zorg verande-

ringen voor de kiezen gaat krijgen. Daar bedoel ik mee dat we te maken krijgen met bezuinigingen én dat er door de overheid en de zorgverzekeraars hogere eisen gesteld gaan worden met betrekking tot de geleverde zorg. Het is nog best lastig hoe je dat gaat vormgeven. Daar zit een uitdaging in die je hebt als bestuur. Er ligt veel werk voor ons, we hebben een volle agenda. Ik ben me nu nog flink aan het inwerken, kijk naar alle interne stromen en daar waar nodig maken we het up-to-date. We moeten de organisatie gereed maken voor de toekomst. Gelukkig hebben we een capabel bestuur, er zitten goede mensen in. Voor ons is die inzet als bestuurders vrijwilligerswerk, zo doen we wat voor de maatschappij. Ieder doet dat op zijn eigen manier. Ik heb bijvoorbeeld heel veel bewondering voor de vrijwilligers in de hospice die aan het bed staan, eten koken en boodschappen doen”. De hele zorg wordt naar schatting zo’n 20 procent gekort. Wij als hospice zullen harder worden geraakt omdat zorgverzekeraars bepaalde zorg die wij verlenen niet meer als zorg erkennen. En dat is nu juist die extra zorg waar we zo in uitblinken en ons onderscheiden. Dat moeten we dan grotendeels voor eigen rekening gaan doen. Maar niemand weet nog zeker hoe het gaat lopen. Dat is een ‘zorgelijke’ situatie. We moeten in ieder

geval zo efficiënt mogelijk gaan werken en proberen voldoende fondsen binnen te krijgen zodat we goede zorg kunnen blijven leveren. Het doel verdient dat gewoon. Dat is ook mijn prioriteit: de bovengemiddelde kwaliteit die we leveren handhaven. Het gaat nu nog steeds goed, zolang we donaties ontvangen. Ik draag daarin mijn steentje bij, probeer mijn contacten in te schakelen en af en toe in de publiciteit te treden om ook in de toekomst de geldstroom op gang te houden”.

Ervaren bestuurder

“Klopt het dat je veel ervaring hebt in het bestuurswerk?” Marc: “Ik doe vrijwilligerswerk sinds mijn zeventiende. En vrij snel al in verschillende bestuursfuncties. Zo heb ik in de besturen van een liefdadigheidsorganisatie, een sportvereniging en een netwerkvereniging gezeten. Maar ook binnen mijn vak heb ik in het regionale en landelijke bestuur van de netwerkorganisatie gezeten. Bij iedere bestuursfunctie moet je bij jezelf nagaan of je denkt dat je een meerwaarde hebt voor de organisatie. Naast de begeleiding vanuit school en onze hospice werden ze ook begeleid vanuit het Van Praag Instituut. Dat is een onafhankelijke non-profit instelling die in 1992 is opgericht vanuit de oprechte behoefte bij te dragen aan een menselijker gezondheidszorg. In het kader hiervan doen zij onderzoek naar het voorkomen van CZ bij diverse gezondheidszorgorganisaties. Het kwalitatieve onderzoek van de studenten sluit aan bij eerder uitgevoerde onderzoeken.

Onderzoek door studenten Hogeschool Rotterdam

“Medewerkers hospice zijn ambassadeurs voor Complementaire zorg”

Robin Iking (23 jaar): “Voor mijn afstuderen aan de HBO-Verpleegkunde opleiding kon ik uit allerlei onderwerpen voor een scriptie kiezen. Jullie hospice met als onderwerp ‘Ervaringen met Complementaire Zorg’ sprong eruit. Ik wist niet zoveel van een hospice en ook niet van dat soort zorg. In het Albert Schweitzerziekenhuis, waar ik nu werk maar eerder stage liep, brandt er wel eens een geursteentje en dat valt onder Complementaire Zorg (CZ). Ik wilde er wel meer over weten. Ons onderzoek valt uiteen in twee gedeeltes. Ik heb de ervaringen van de medewerkers en vrijwilligers met CZ onderzocht”. Nellianne Sinke (21 jaar) vult aan: “En mijn gedeelte bestond uit het inventariseren van de ervaringen van gasten en hun familie”.

Van Praag Instituut

Het onderzoek van de studenten is onderdeel van een groter geheel. Door studenten van diverse hogescholen door heel Nederland worden de ervaringen van de medewerkers verzameld om meer gegevens te krijgen over de CZ in verschillende hospices. Naast de begeleiding vanuit school en onze hospice werden ze ook begeleid vanuit het Van Praag Instituut. Dat is een onafhankelijke non-profit instelling die in 1992 is opgericht vanuit de oprechte behoefte bij te dragen aan een menselijker gezondheidszorg. In het kader hiervan doen zij onderzoek naar het voorkomen van CZ bij diverse gezondheidszorgorganisaties. Het kwalitatieve onderzoek van de studenten sluit aan bij eerder uitgevoerde onderzoeken.

Aandacht

Robin: “In de literatuur is weinig te vinden over de ervaringen van zorgverleners met CZ, dat is meestal meer op de patiënten/gasten gericht. Ik hoorde veel positieve geluiden bij mijn gesprekken met jullie hospicemedewerkers. Zij geven aan dat het geven van aanvullende zorg bijdraagt aan de waardigheid

▲ Robin Iking (links) en Nellianne Sinke

en het comfort van jullie gasten en dat het contact bijdraagt om in gesprek te komen. Tot slot geeft het de zorgverlener ook iets in handen wat niet met medicijnen gedaan kan worden. De ervaring is dat de gasten genieten van massage, aanraking en geur. Maar ook de aandacht die een gast krijgt bij de uitvoering van deze aanvullende zorg wordt vaak genoemd.”

Herinneringen

Nellianne: “Ik werk nu in de Herbergier in Piershil, een organisatie die kleinschalige zorg biedt aan ouderen met geheugenproblemen. Dat kleinschalige spreekt me aan. Mensen mens laten zijn, net als in een hospice. Vandaar dat ik gekozen heb om bij jullie onderzoek te doen. Ik wilde me verdiepen in de zorg tijdens het levenseinde. Je voelt de warmte, rust en genegenheid trouwens direct wanneer je de hospice binnenstapt. Zorg geven kan dus nog wel op een heel

menselijke en liefdevolle manier in deze tijden van crises en bezuinigingen. Dat zag ik in de hospice.” Robin: “In het opnamegesprek in de hospice wordt gasten gevraagd of ze associaties hebben met bepaalde geuren. Deze informatie kan dan later gebruikt worden bij het branden van een etherische olie op de kamer of bij het geven van een hand- of voetmassage.” Nellianne: “Bepaalde geuren kunnen herinneringen oproepen. Denk bijvoorbeeld aan een ziekenhuisgeur. Als je vader of moeder in een ziekenhuis overleden is, zal deze geur later direct geassocieerd worden met deze gebeurtenis.” “Een brandertje met etherische olie op de kamer kan minder aangename geuren (bijvoorbeeld van een stoma of urinekatheter) maskeren. Ik hoorde een verhaal over een mevrouw, best een ‘sjieke’ dame. Zij geneerde zich voor haar stoma. Door olie te branden werd ze vrijer in haar doen en laten, zodat ze toch weer bezoek kon ontvangen. Gasten die

Complementaire zorg betekent letterlijk ‘aanvullende zorg’. Deze zorg komt dus niet in de plaats van de gangbare zorg maar vormt daarop een aanvulling. In de hospice gaat het om aromatherapie, een hand- en/of voetmassage en ontspannings- en/of ademhalingsoefeningen. Het geven van complementaire zorg laat een positief effect zien op klachten als angst, emotionele stress, comfort, misselijkheid en pijn.